

Список використаних джерел

1. Аванесова Г. А. Культурно-дозвілєва діяльність: теорія і практика організації: навч. посіб. для студ. ЗВО. Москва: Аспект-Пресс, 2006. 236 с.
2. Жуков М. Н. Рухливі ігри: підруч. для студ. пед. ЗВО. Москва: видавничий центр «Академія», 2000. 160 с.
3. Бочелюк В. Й., Бочелюк В. В. Дозвілєзнавство: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 208 с.

Андронакі Н. П., магістр,
спеціальність 011 «Освітні, педагогічні науки»,
Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова,
Україна.

Науковий керівник – Нагорна Н. В., канд. пед. наук, доц.,
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова,
Україна

ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

В Україні соціокультурна ситуація вимагає формування й розвитку в молоді якостей ініціативного, самостійного суб'єкта, здатного творчо та активно будувати свої відносини в різних сферах життєдіяльності, усвідомлювати та відстоювати власні права й обов'язки.

Важливість розробки проблеми студентського самоврядування визначається також підвищенням значущості виховної роботи зі студентами у вищих навчальних закладах, результативність якої є одним із провідних показників ефективності роботи ЗВО. Аналізуючи феномен студентського самоврядування, ми звернулися до психолого-педагогічної літератури і дійшли висновку, що студентське самоврядування – це форма самоорганізації студентів, механізм представництва і відстоювання своїх прав, можливість самореалізації. Саме студентське самоврядування покликане захищати права студентів і бути їхнім представником в адміністраціях закладах вищої освіти. Самоврядування базується на тих самих принципах, що й демократія: пріоритет більшості, формальна рівність, вільне виявлення інтересів, загальноприйняті права й обов'язки, поєднання елементів представництва та прямого волевиявлення. Основним завданням вищих навчальних закладів завжди було формування студентської молоді як інтелігентного, освіченого, соціально небайдужого прошарку суспільства. Як зазначають дослідники (І. Аносов, І. Бех, Я. Бо Любаш, С. Вітницька, Т. Гребеник, Л. Даниленко, В. Приходько, М. Приходько, С. Савченко

та ін.), розвиток студентського самоврядування спрямований на забезпечення міжнародного рівня якості освіти, формування у студентів почуття відповідальності, вміння вирішувати соціальні, економічні та культурно-освітні проблеми тощо. Ми дослідили організацію студентського самоврядування у закладі вищої освіти ОНУ ім. І. І. Мечникова. Система студентського самоврядування в ОНУ ім. І. І. Мечникова є цілісним структурним механізмом, який дає змогу студентам шляхом самоорганізованої діяльності брати участь у керівництві справами свого колективу у взаємодії зі всіма органами управління вищим навчальним закладом, захищати власні права та інтереси, підвищувати якість освіти, сприяти гармонійному розвитку особистості майбутнього фахівця, виховувати лідерські, організаторські та комунікативні якості. **Метою студентського самоврядування** є сприяння захисту прав та інтересів осіб, які навчаються, їх гуманістичному вихованню, розвитку лідерських, ділових та організаторських здібностей, соціальної активності, громадянської свідомості, патріотизму. Основні завдання органів студентського самоврядування: захист прав та інтересів академічної громади; забезпечення виконання студентами своїх обов'язків; сприяння навчальній, науковій та творчій діяльності студентів; сприяння працевлаштуванню випускників, пропагування здорового способу життя. Ми проаналізували кілька студентських самоврядувань у різних закладах вищої освіти. Серед факторів, що впливають на ефективність роботи органів самоврядування можна виділити такі: організаційна структура самоврядування, особливості її реального функціонування в конкретних умовах; місце ініціатив студентства у повсякденній роботі навчального закладу; соціальне середовище університету; тип взаємодії студентства та керівних органів навчального закладу. До найбільших важливих проблем, з якими стикається система студентського самоврядування, слід віднести: домінування жорсткої ієрархічної системи відносин «викладач–студент»; відсутність продуктивного контакту систем цінностей студентства і професорсько-викладацького складу (що зумовлює домінування викладачів осіб середнього та старшого віку), що, в свою чергу, практично унеможлиблює використання передового соціального досвіду, динамічний обмін у середині самого навчального закладу в межах «студент – молодий викладач – досвідчений викладач». Водночас сучасні моделі організації самоврядування у вищих навчальних закладах все ще базуються на пострадянських принципах бюрократії: зберігається система з великою кількістю ієрархічних ступенів, набором стандартів, постійністю. Тобто система є застарілою з позиції сучасних основ управління і соціального розвитку. Вищезазначене дозволяє спробувати сформулювати основні шляхи вирішення проблем функціонування системи студентського самоврядування в сучасних умовах: запропонувати та розробити прозору систему мотивації й

заохочення студентства до активної роботи у громадських підрозділах самоврядування; залучити спеціалістів із менеджменту до розробки більш сучасної структури системи органів самоврядування; долучити до роботи молодих викладачів, створити реально функціонуючу систему соціокультурного обміну в межах спілкування викладачів і студентства [1,45].

Сучасним закладам вищої освіти потрібні організації студентського самоврядування. В Україні залишається актуальною проблема активності організацій студентського самоврядування. Незважаючи на те, що студентське самоврядування можна вважати особливого роду соціальним інститутом, є проблема взаємовідносин суб'єктів студентського самоврядування: адміністрації вишу та студентів, а також різних умов виховання. У подальшому ми будемо аналізувати, чи у нашому університеті існують проблеми з організацією в органах студентського самоврядування. А також спробуємо знайти ефективні рішення щодо нашого дослідження організації органів студентського самоврядування в умовах сьогодення.

Список використаних джерел

1. Сучасні аспекти виховання студентської молоді: *Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції*. Харків: ХНАМГ, 19–20 березня 2009 р. 175 с.
2. Завгородня Н. І. Сучасні проблеми й напрями реформування сучасної системи студентського самоврядування. Харків: Харківський державний медичний університет, 2009. 45 с.

Безносюк Л. А., здобувачка 1-го курсу СО «Магістр»,
факультету хімії, біології і біотехнологій
спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки»
ДонНУ імені Василя Стуса,
Україна.

Науковий керівник – Зарішняк І. М., канд. пед. наук, доц.,
ДонНУ імені Василя Стуса,
Україна

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У процесі еволюції суспільства можна спостерігати активне зростання конкуренції майже у всіх ланках соціально-економічної системи. Не винятком є і сфера освіти. Для забезпечення та збереження конкурентних позицій на ринку освітніх послуг заклади освіти змушені вдаватися до новіших підходів та маркетингових рішень.